

סרטים

בארץ

הפלאות

איך ניצחתי במלחמה (פארס, תל-אביב; אנגליה) מותר לשאול משהו בשקט? בלי שהעולם הנאור ישמע? טוב. מה רצה ריצ'ארד לסטר להביע בסרט שלו?

כשהמפקד אומר, למשל: "תמיד דאגתי שהרגליים של חיילי תהינה לא רטובות." האם זה צריך להצחיק, או לא להצחיק, ולמה?

כשהטנקים, היוצאים אל הקווים הקדמיים, נעצרים כדי לבצע את שעת-התה הקדושה לאנגלים, זה מצחיק? יכול היה להיות, לולא היה התה האנגלי המפורסם הזה מופיע בכל יצירת המור אנגלית, החל מעליזה בארץ הפלאות ועד סרטיו של לסטר עצמו.

יש בסרט בדיחות בנוסח קאטש 22. קבו"צ חיליים נשלחת אל החזית כדי להקים שם מיגרש למישחק הקריקט. בשביל מה מיגרש קריקט בלב החזית? כדי שאותה

"ברברלה" צדיקה אחת בסדום

קבוצת-חיילים תוכל להראות למפקד הגבוה שהיא עיפה מהמלחמה, אך מאושרת ו-נהנית.

זוהי סאטירה מטורפת מאוד, אבסורדית מאוד, על המלחמה, ואם את שלושת רבעי הבדיחות של הסרט מאבדים אישם בין התרגום הגרוע, להתיי האנגלי הפרטי, להגימות לא מצחיקות, ויותר מדי בדיחות והומור על האווירה המיוחדת של המלחמה, שאין בה עניין כללי רחב — הרי גם מה שנשאר יש בו די.

יש מסכת שלמה של פארודיות על נאז'ים מים משלהבים של פטריוטיזם מלחמתי, מהם המוצלח ביותר: פצוע נשאר לבד, בי שדה, ופתאום מופיעה אשתו מאי-שם. "זה כואב", הוא אומר לה, והיא מרימה את ראשה אל-על ומדקלמת: "לעולם לא נשכח את הגבורה וההקרבה שגיליתם במלחמתכם באויב."

"אבל רוזי, זה כואב", הוא עונה לה. כאן, יוחר מכל הפארודיות הקודמות, מתפרץ הנאום המוזיקלי והמנופח: משום שהוא מתנגש במילה אנושית פשוטה: "זה כואב"

כל פעם שאותה יחידת-קריקט מגיעה לידו קרב, עובר הסרט פתאום לקטעים כי-אילורדוקומנטאריים, כמו שנהוג בהרבה סרטי-מלחמה, כדי לעשות אותם אמיתיים יותר. הקטעים הללו מצולמים בצבע אהר, וזה מצחיק מאוד-מאוד, כשפעם, לאחר שהסרט הדוקומנטרי נגמר, מופיע ביחידת הקריקט, פתאום, חייל אחד באותו צבע דוקומנטארי, והוא מסתובב בשקט בתוך היחידה, עד שהמפקד שואל אותו אולי הוא צריך ללכת למיסדר-חוליים.

בנוסח קאטש 22 מוכרים כאן גשר, עם צ'ק ללא כיסוי. יש גם פארודיה על סרטי מלחמה: היחידה נכנסת למחנה של אויב בלי נשק. החיילים רק שורקים את המארש הצבאי מהגשר על נהר קואי, והאויב מרים ידיים. מנוצח.

חללים

בחלל

ברברלה (אלנבי, תל-אביב; ארצות-הברית) ריח להחזיק חזק. לא לזנו. לא לעשן. הסי-פינה ממריאה לחלל.

מה רואים בחלל? קודם כל סטריפטז'ו אסטרונואוטי. אחר כך מופיע על המסך ראש ממשלת כדור-הארץ ("לא, את לא צריכה להתלבש", הוא אומר לברברלה, "זה רק עניין מדיני"). ומודיע לברברלה העירומה שעליה להציל את האסטרונואוט דוראן דו-ראן מממלכת-הרשע של כוכב סדום, ויחד איתו להציל את הקרן ההרסנית שלו המסו-כנת לעתיד האנושות.

נו נו. הראש כבר מסתחרר, אבל זה כלום לעומת מה שיקרה לו בעוד מיספר דקות. הספינה נוחתת על כוכב מושלג עם בנייני פלסטיק, ילדות קטנות קושרות את ברברלה, ובובות חדות שיניים נוגסות בבשרה. היא נכנסת למבוך שבו מתהלכים אנשים עירומים עטופים קורי-עכביש, ופוגשת במלאך שי יקח אותה לעיר הבירה.

לא. זה עוד לא נגמר. אנשי סדום מתנפלים על המלאך, ומענים אותו. מכניסים את ברברלה לכלוב של ציפורים הנוגי-סות את בשרה. היא נכנסת לממלכת התע-נוגות, ונותנים לה שם לשמות תמצית גבר, וקדיסט מטורף מנגן עליה מיסה ל-חליין ולקורבנו. היא צריכה למות מזה.

ומה שעבר עליה זה עוד כלום לעומת מה שמחכה לה. אז מי שיש לו כוח לכל העומס הכבד הזה של עינויים והמצאות חלליות, שיחזיק חזק. שלא יזנו. שלא יעשן. סירטו של ואדים, המבוסס על קומדיקס ידוע בכיכובה של אשתו ג'יין פונדה, יכול בקלות לסחרר כל ראש שנברא על כדור הארץ.

ילד טוב

הבוגר (הוד, תל-אביב; ארצות-הברית) נולד בבית עם בריכת-שחייה, ובתוך בריכת-השחייה אמא, ואבא, והשותף, ואשתו של השותף.

כולם אומרים לו מה לעשות: "צ'רלי, תגיד שלום לדוד ולדודה. צ'ארלי, תלך ל-קולג'. צ'ארלי, תהיה נחמד אל האורחים החביבים."

והוא ילד טוב וביישן וממושע, והוא עושה מה שאומרים לו. וכשאשת השותף של אביו אומרת לו לאהוב אותה, במובן הפ-סי של המילה, הוא לא יודע איך עושים את זה, והוא גם פוחד, אבל הוא שומע בקולה. כי הוא ילד טוב.

וכשבעלה אומר לו לחזר אחרי הבת שלה, הוא לא רוצה כפילות. אבל הוא לא רגיל לסרב. והוא יוצא עם הבת. ורק בסוף הוא מגלה פיתאום שיש לו גם רצון משלו. והוא מורד בהורים, ובחברה, ובכנסיה, בי-סצ'נה שבחלקה הוא מכה את כל העשירים עם צלב שבידו, ובחלקה הוא בעצמו נראה כמו צלוב.

חוץ מהסצ'נה הזאת, שאינה מתאימה ל-סרט, ומנסה להכניס לו עומק שאין בו, כל השאר אנושי, פשוט, משכנע ונוגע מאוד ללב. מישחק נהדר. מוסיקה מצויינת.

כולם

נגד כולם

מוח שווה ביליון (ירון, תל-אביב; אנגליה) מדוע תיק איפרטס היה סרט כל-כך טוב? משום שבתוך סיפור-ריגול מותח בי-צורה בלתי-רגילה הוכנס גם סיפור אנושי, על חייו הפשוטים והצנועים של מרגל קטן, ובתוך הסיפור הזה הובלעו גם רעיונות גדולים, על מלחמת-הגושים האכזרית, ועל עתיד העולם.

מדוע מוח שווה ביליון, שנעשה על פי ספר של אותו סופר (ליין דייטון), עם אותו השחקן (מייקל קיין), הוא סרט כל-כך רע? משום שהרעיונות על עתיד האנושות בול-עים את הסיפור, על הסוכן החשאי הארי פלמר וכל הקורות אותו. המיליונר המסור-רף שהחליט להשמיד את העולם הקומוניסטי-טי בעזרת צבא פרטי ומוח אלקטרוני נואם נאומים היסטריים במשך שעות ארוכות, ולא נותר זמן כדי להסביר מה בדיוק קורה מסביב לו.

לא שאין מתח: כולם מנסים לרצוח את כולם, ולרמות את כולם, וכשכולם מגלים מה כולם עשו להם, כולם רודפים אחרי כולם. אבל העירובייה כל-כך גדולה עד שהיא אובר אי-שם, בין כולם לכול.

משה דיין מחזיק את נכדו ליד המוהל

לא בוכים

בבית דיין

הרמטכ"ל רביאלוף חיים ברילב, שבא עם אשתו, כשהוא לבוש בבגדים אזרחיים. מחזיק בדין. התינוק מוצץ מפיסת-יד טבולה בידו. הוא לא הראה סימני התעניינות בסכס, ישן כמעט כל הזמן. לגאוותם הרבה של כל בני הבית.